

Εσωτερικό Υπόμνημα προς Λυρούδια, Παρασκευόπουλο και Ζαμπίκο.

Κτήρια Μητσάκη στον χώρο της Μαρασλείου Ακαδημίας

Όπως γνωρίζετε, κατά την συνεδρίαση του ΣΑΚ στις 21 Φεβρουαρίου 2011 αποφασίσθηκε η συγκρότηση επιτροπής, αποτελούμενη από τον κ. Λυρούδια, τον κ. Παρασκευόπουλο, τον κ. Ζαμπίκο και εμένα, για το θέμα της διάσωσης των κτηρίων του Μητσάκη – συγκεκριμένα του υπόστεγου γυμναστικής, του διώροφου κτηρίου και του ισογείου κτίσματος των λουτρών – στον περιβάλλοντα χώρο της Μαρασλείου.

Το ΚΣΝΜ το 2008 είχε γνωμοδοτήσει υπέρ του χαρακτηρισμού των κτηρίων αυτών ως μνημείων. Κατά την επανεξέταση, όμως, του ζητήματος, το 2010, γνωμοδότησε υπέρ του μη χαρακτηρισμού τους, ώστε να κατεδαφισθούν και στην θέση τους να κτισθεί σχολικό συγκρότημα για την στέγαση του 15^{ου} Δημοτικού Σχολείου. Το θέμα έχει αναπεμφθεί εκ νέου προς εξέταση στο ΚΣΝΜ και επίκειται ο ορισμός ημερομηνίας συζήτησής του.

Η ανάγκη στέγασης των μαθητών του 15^{ου} Δημοτικού Σχολείου, οι οποίοι σήμερα στεγάζονται σε containers, συντέλεσε αποφασιστικά στον γνωμοδότηση υπέρ του μη χαρακτηρισμού των κτηρίων αυτών. Γι' αυτό, καλό θα ήταν να διερευνηθεί κατά πόσο θα ήταν εφικτή η κατασκευή στον περιβάλλοντα χώρο της Μαρασλείου σχολικού κτηρίου, που θα καλύπτει επαρκώς της ανάγκες στέγασης των 150 περίπου μαθητών του 15^{ου} Δημοτικού Σχολείου, χωρίς να είναι αναγκαία η κατεδάφιση των συγκεκριμένων κτηρίων. Παράλληλα, θα πρέπει να λαμβάνεται υπ' όψιν και η ανάγκη εξασφάλισης επαρκούς προαυλίου χώρου για τις δραστηριότητες των μαθητών, καθώς και σεβασμού των υφισταμένων κηρυγμένων κτηρίων. Εάν θεωρείτε εφικτό κάτι τέτοιο – προσωπικά δεν έχω την δυνατότητα να το κρίνω – θα ήταν ιδιαίτερα χρήσιμο κάποιος από εσάς να αναλάμβανε να προετοιμάζε ένα σκαρίφημα με πρόταση χωροθέτησης του νέου σχολικού κτηρίου, για να το καταθέσουμε στο ΚΣΝΜ.

Παράλληλα, θα πρέπει να απαντηθούν και τα επιχειρήματα του ΚΣΝΜ υπέρ του μη χαρακτηρισμού τους, αφού ο χαρακτηρισμός ή μη ενός κτηρίου ως μνημείου γίνεται κατά τον νόμο αποκλειστικά με βάση την αξία του – χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δεν μπορεί να γίνει σκόπιμη υποβάθμιση της αξίας κάποιου κτηρίου για την διευκόλυνση άλλων καταστάσεων, όπως πιστεύουμε ότι έγινε στην προκειμένη περίπτωση. Την υπουργική απόφαση μη χαρακτηρισμού σας την επισυνάπτω.

Εν συντομία, νομίζω ότι καλό θα ήταν η στρατηγική μας να βασιζόταν τόσο στην ανάδειξη της αξίας των συγκεκριμένων κτηρίων, όσο και στην επιχειρηματολογία ότι η προστασία τους δεν συγκρούεται με τις ανάγκες στέγασης των μαθητών. Στο γραφείο του ΣΑΚ υπάρχει φάκελος με τα αναλυτικά πρακτικά των συνεδριάσεων του ΚΣΝΜ – στην πρώτη αποφασίσθηκε να γίνει αυτοψία στον χώρο, στην δεύτερη να χαρακτηρισθούν τα κτήρια ως μνημεία και στην τρίτη να μην χαρακτηρισθούν – τα οποία είναι στην διάθεσή σας.

Επειδή συνήθως ενημερωνόμαστε 2-3 ημέρες πριν την συζήτηση του θέματος από το ΚΣΝΜ, θα ήταν χρήσιμο να αρχίζαμε την προετοιμασία μας από τώρα, ώστε να είμαστε έτοιμοι όποτε κι αν το θέμα συζητηθεί. Περιμένω με μεγάλο ενδιαφέρον τις δικές σας σκέψεις και προτάσεις επάνω στο θέμα

Με εκτίμηση,

Κωνσταντίνος Κουτσαδέλης

Αθήνα, 02/03/11

Irini Gratsia

From: Irini Gratsia [sak@ellinikietairia.gr]

Sent: Πέμπτη, 2 Δεκεμβρίου 2010 4:17 μμ

To: 'Ileana Siori'; 'Vassilis GANIATSAS'; 'Dimitris Ioannidis'; 'themis bilis'; 'Iosif Efremidis'; 'Zannis Pittakidis'

Cc: 'lawoffice@katerinopoulos.gr'

Subject: Ktiria Mitsaki

Καλησπέρα, θα θέλατε την Τρίτη 7 Δεκεμβρίου να κάνουμε μία συνάντηση στις 3μμ για να δούμε πως θα συνταχθεί οι φάκελος για την πρόταση χαρακτηρισμού των κτηρίων;
Πολλούς χαιρετισμούς
Ειρήνη

Συμβούχο Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ Περιβάλλοντος και Πολιτισμού

Τριπόδων 28, Αθήνα

210 3225245, εβ. 3, φαξ 210 3225240

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Περιβάλλοντος και Πολιτισμού

Αθήνα, 2 Δεκεμβρίου 2010
Αρ. Πρωτ. 964 /ΕΕ - 92/ΣΑΚ

ΔΙΝΕΣΑΚ
Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού
Ερμού 17
10186 Αθήνα

Σας παρακαλούμε να μας στείλετε αντίγραφο του αναπεμπτικού εγγράφου της ΔΙΝΕΣΑΚ προς το ΚΣΜΝ για τον χαρακτηρισμό ή μη ως μνημείων του υπόστεγου Γυμναστικής, του διωρόφου κτηρίου και του ισογείου κτίσματος των λουτρών, στον περιβάλλοντα χώρο του διατηρητέου κτηρίου της Μαρασλείου Παιδαγωγικής Ακαδημίας, επί των οδών Μαρασλή, Αλωπεκής και Σουηδίας στην Αθήνα.

Σας ευχαριστούμε εκ των προτέρων.

Ειρήνη Γρατσία
Υπεύθυνη Προγραμμάτων
Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Περιβάλλοντος και Πολιτισμού

Αθήνα, 13 Σεπτεμβρίου 2010
Αρ. Πρωτ. 153/ΕΕ - 62/ΣΑΚ

Γραμματεία ΚΣΜΝ
Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού
Πλατεία Καρύτση 40
Αθήνα 10561

Σας παρακαλούμε να μας στείλετε:

1. πλήρες αντίγραφο των πρακτικών της συζήτησης στο ΚΣΝΜ του θέματος που αφορούσε τον χαρακτηρισμό ή μη ως μνημείων του υπόστεγου Γυμναστικής, του διωρόφου κτηρίου και του ισογείου κτίσματος των λουτρών, στον περιβάλλοντα χώρο του διατηρητέου κτηρίου της Μαρασλείου Παιδαγωγικής Ακαδημίας, επί των οδών Μαρασλή, Αλωπεκής και Σουηδίας στην Αθήνα (1/25-2-2010)
2. πλήρες αντίγραφο των πρακτικών του ΚΣΝΜ (αρ. Πρακτικού 20/3-7.2008)
3. αντίγραφο του πορίσματος της Επιτροπής μελών του ΚΣΝΜ που συγκροτήθηκε με την ΥΑ ΥΠΠΟ/ΔΙΝΕΣΑΚ/14782/417/21-4-08 κατόπιν της με αρ. Πρωτ. 3/14-2-2008 γνωμοδότης του ιδίου συμβουλίου.

Σας ευχαριστούμε εκ των προτέρων.

Ειρήνη Γρατσία
Υπεύθυνη Προγραμμάτων
Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Περιβάλλοντος και Πολιτισμού

Αθήνα, 7 Απριλίου 2010
Αρ. Πρωτ. 336/ΕΕ - 27/ΣΑΚ

Κύριο Παύλο Γερουλάνο
Υπουργό Πολιτισμού και Τουρισμού
Μπουμπουλίνας 20-22
10682 Αθήνα

Αξιότιμε κύριε Υπουργέ,

Το Κεντρικό Συμβούλιο Νεωτέρων Μνημείων (ΚΣΝΜ) στην πρώτη συνεδρίασή του μετά από διακοπή αρκετών μηνών εξέτασε το αναπεμπόμενο θέμα του χαρακτηρισμού ή μη ως μνημείων του υπόστεγου Γυμναστικής, του διωρόφου κτηρίου και του ισόγειου κτίσματος των λουτρών, στον περιβάλλοντα χώρο του διατηρητέου κτηρίου της Μαρασλείου Παιδαγωγικής Ακαδημίας, επί των οδών Μαρασλή, Αλωπεκής και Σουηδίας στην Αθήνα.

Η γνωμοδότηση του Συμβουλίου ήταν κατά πλειοψηφία υπέρ του μη χαρακτηρισμού των κτηρίων ώστε να μπορούν να κατεδαφιστούν για την ανέγερση νέου τυποποιημένου σχολικού συγκροτήματος από τον ΟΣΚ για τις ανάγκες του 15^{ου} Δημοτικού Σχολείου, που σήμερα στεγάζεται σε λυόμενες αίθουσες στον αύλειο χώρο του συγκροτήματος. Υπενθυμίζουμε ότι το ΚΣΝΜ όταν εξέτασε το θέμα το 2008 είχε γνωμοδοτήσει υπέρ του χαρακτηρισμού τους ως διατηρητέων μνημείων αλλά στην πρόσφατη συνεδρίασή του βρέθηκε, κάτω και από την πίεση και της παρουσίας των γονέων και κηδεμόνων του 15^{ου} Δημοτικού Σχολείου, προ του διλήμματος της διατήρησης κτηρίων της νεώτερης αρχιτεκτονικής κληρονομιάς ή της μόνιμης στέγασης των αναγκών του 15^{ου} Σχολείου για 150 περίπου μαθητές.

Το Συμβούλιο Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς (ΣΑΚ) της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ με έκκληξη πληροφορήθηκε την κατά πλειοψηφία γνωμοδότηση του ΚΣΝΜ, διενήργησε άμεση αυτοψία του χώρου, το συζήτησε επί μακρόν και κατέληξε σε ομόφωνη απόφαση.

Με την επιστολή αυτή θα θέλαμε να εκφράσουμε τη θέση του Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ υπέρ του χαρακτηρισμού των πολύ σημαντικών αυτών κτηρίων του αρχιτέκτονα Νικολάου Μητσάκη, τα οποία περιλαμβάνονται και στον κατάλογο με τα αξιόλογα κτήρια του μοντέρνου κινήματος του DOCOMOMO. Πρόκειται για κτήρια εκφραστές του μοντέρνου κινήματος, που κτίστηκαν με σκοπό να καλύψουν τις ανάγκες των μαθητών και συνεχίζουν και σήμερα να καλύπτουν λειτουργικές ανάγκες του σχολείου. Βρίσκονται στον περιβάλλοντα χώρο κηρυγμένων μνημείων (κτήριο Καλλία και κτήριο Μητσάκη και Νικολαΐδη) και αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι των παραπάνω σχολείων. Τυχόν κατεδάφισή τους θα στερήσει από τα λειτουργούντα σχολεία τους χώρους εκδηλώσεων, τους χώρους πολλαπλών λειτουργιών, το στεγασμένο χώρο φυσικής αγωγής και αθλητικών δραστηριοτήτων για το υφιστάμενο σήμερα δυναμικό περίπου 1000 μαθητών, αφού δεν υπάρχει άλλη δυνατότητα κάλυψης αυτών των αναγκών στο υφιστάμενο συγκρότημα. Επιπλέον, στο ισόγειο του διώροφου κτηρίου στεγάζεται το Νηπιαγωγείο του Μαρασλείου και το κυλικείο όλων των σχολείων. Συγκεκριμένα στο συγκρότημα της Μαρασλείου στεγάζονται και λειτουργούν :

Στο κτήριο Μητσάκη (γωνιακό κτήριο Μαρασλή και Σουηδίας)

- 1 μονοθέσιο δημοτικό (στο ισόγειο της πτέρυγας επί της Μαρασλή)
- 1 Δημοτικό Σχολείο για παιδιά με ειδικές ανάγκες (στο ισόγειο της πτέρυγας επί της Σουηδίας)
- 2 Εξαθέσια Δημοτικά Σχολεία (στον 1^ο όροφο και των δύο πτερύγων)
- Γυμνάσιο (στο 2^ο και 3^ο όροφο και των δύο πτερύγων).

Επιπλέον στο ίδιο συγκρότημα στεγάζεται 1 Τριθέσιο Δημοτικό Σχολείο που στεγάζεται σε νεώτερο κτίσμα του 1970 δίπλα στα λουτρά.

Τα κτήρια των λουτρών, το διώροφο κτίσμα πολλαπλών χρήσεων με την αίθουσα εκδηλώσεων και το κλειστό γυμναστήριο αποτελούν οργανικά λειτουργικά μέλη του γωνιακού 4όροφου κτηρίου διδακτηρίων και διατάσσονται σε κλιμακούμενες αυλές στο χώρο πίσω από την Μαρασλείο Ακαδημία. Κτίστηκαν ταυτόχρονα με το κτήριο των διδακτηρίων ως αναπόσπαστα τμήματα του λειτουργικού τους προγράμματος.

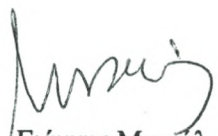
Η ανάγκη στέγασης του 15^{ου} δημοτικού σχολείου είναι σεβαστή αλλά δεν μπορεί να βρει λύση με την κατεδάφιση λειτουργικών χώρων των υφιστάμενων σχολείων και ταυτόχρονα σημαντικών ιστορικών κτηρίων τη χρονική περίοδο μάλιστα που γίνεται αγώνας τόσο από τα αρμόδια Υπουργεία όσο και από ΜΚΟ και πολίτες να προστατευθεί η αρχιτεκτονική κληρονομιά του μοντέρνου κινήματος στη χώρα μας.

Αν και ο ζωτικός χώρος της Μαρασλείο Ακαδημίας είναι αναγκαίος για την ανάδειξή του κτηρίου και για το λόγο αυτό περιλαμβάνεται στην κήρυξη της διατήρησής του, θα μπορούσε ίσως οριακά και κατ' εξαίρεση να προσφέρει χώρο για τη δημιουργία μιάς πτέρυγας επί της οδού Ι. Πατέρα για τις ανάγκες στέγασης του σημερινού μαθητικού πληθυσμού των 150 παιδιών και ίσως λίγο περισσότερων αλλά σε καμία περίπτωση δεν θα μπορούσε να δεχτεί τυποποιημένο κτήριο τεραστίων διαστάσεων έκτασης 3000 μ² και μορφολογίας που δεν συνάδει με την αρχιτεκτονική και χωρική φυσιογνωμία του συγκροτήματος, όπως είναι αυτό που προγραμματίζεται. Στην περίπτωση αυτή ο ΟΣΚ θα πρέπει να συντάξει ειδική μελέτη που να λαμβάνει υπόψη, τις σημερινές πραγματικές ανάγκες των σχολείων που λειτουργούν, την ιστορία των κτηρίων και τις συνθήκες συμβατότητας που αυτές δημιουργούν για κάθε νέα κατασκευή στο χώρο.

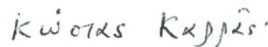
Εν κατακλείδι, η κατεδάφιση των κτηρίων Μητσάκη καθίσταται αναγκαία μόνο αν πάρουμε υπόψη ότι θα κατασκευαστεί τυποποιημένο και απαράδεκτα μεγάλο νέο σχολικό συγκρότημα και ως εκ τούτου αποτελεί ψευδοδύλημμα ακόμα και εάν δεν επρόκειτο για την κατεδάφιση μοναδικής αξίας σπάνιων μαρτύρων του Μοντέρνου κινήματος της αρχιτεκτονικής στην Ελλάδα. Επίσης λανθασμένη είναι η υπόθεση ότι τα κτήρια Μητσάκη είναι προσκτίσματα και παρακολουθήματα των διδακτηρίων σε αχρησία αφού εξυπηρετούν μαθήματα του σχολικού προγράμματος 1000 περίπου μαθητών. Θα ήταν παράδοξο η δημιουργία σχολείου για 150 μαθητές να στερήσει τους αναγκαίους σχολικούς χώρους 1000 μαθητών !

Ως εκ τούτου θα θέλαμε να λάβετε σοβαρά υπόψη τα παραπάνω και να μην υπογράψετε την απόφαση του ΚΣΝΜ αλλά να αναπέμψετε το θέμα προκειμένου να ξανασυζητηθεί ο χαρακτηρισμός των εν λόγω κτηρίων.

Με εκτίμηση

Γιάννης Μιχαήλ

Πρόεδρος ΕΛΕΤ

Κώστας Καρράς

Κώστας Καρράς

Πρόεδρος
Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Περιβάλλοντος και Πολιτισμού

Αθήνα, 2 Ιουλίου 2010
Αρ. Πρωτ. 633/ ΕΕ - 59/ΣΑΚ

ΔΙΝΕΣΑΚ
Υπουργείο Πολιτισμού
Ερμού 17
10186 Αθήνα

Σας παρακαλούμε, όπως μας σταλεί η απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και Τουρισμού που αφορά τον μη χαρακτηρισμό των κτηρίων του αρχιτέκτονα Ν. Μητσάκη (υπόστεγου, διώροφου κτηρίου και λουτρών) στη Μαράσλειο Παιδαγωγική Ακαδημία.

Σας ευχαριστούμε εκ των προτέρων.

Επαμεινώνδας Ευεργέτης

Διευθυντής

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Περιβάλλοντος και Πολιτισμού
- 1972 -

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Περιβάλλοντος και Πολιτισμού

Αθήνα, 2 Ιουλίου 2010
Αρ. Πρωτ. 633/ ΕΕ - 59/ΣΑΚ

ΔΙΝΕΣΑΚ
Υπουργείο Πολιτισμού
Ερμού 17
10186 Αθήνα

Σας παρακαλούμε, όπως μας σταλεί η απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και Τουρισμού που αφορά τον μη χαρακτηρισμό των κτηρίων του αρχιτέκτονα Ν. Μητσάκη (υπόστεγου, διώροφου κτηρίου και λουτρών) στη Μαράσλειο Παιδαγωγική Ακαδημία.

Σας ευχαριστούμε εκ των προτέρων.

Επαμεινώνδας Ευεργέτης

Περιοχολογιστής

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Περιβάλλοντος και Πολιτισμού
- 1972 -

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Περιβάλλοντος και Πολιτισμού

Αθήνα, 25 Φεβρουαρίου 2010
Αριθ. Πρωτ. 221 /ΕΕ- 17/ΣΑΚ

Γραμματεία Κεντρικού
Συμβουλίου Νεωτέρων Μνημείων
Καρύτση 10
10561 Αθήνα

Σας ενημερώνουμε ότι η αρχιτέκτονας κ. Μάρω Καρδαμίτση-Αδάμη θα εκπροσωπήσει το Συμβούλιο Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς της Ελληνικής Εταιρείας Περιβάλλοντος και Πολιτισμού κατά τη συζήτηση του θέματος «Αναπομπή θέματος χαρακτηρισμού ή μη ως διατηρητέων μνημείων του Υπόστεγου Γυμναστικής, του διώροφου κτηρίου και του ισόγειου κτίσματος λουτρών στον περιβάλλοντα χώρο του διατηρητέου κτηρίου της Μαρασλείου Παιδαγωγικής Ακαδημίας επί των οδών Μαρασλή, Αλωπεκής και Σουηδίας, κατά τη συνεδρίαση του ΚΣΝΜ, την Πέμπτη 25 Φεβρουαρίου 2010.

Ειρήνη Γρατσία

Συμβούλιο Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς